

CALEA MĂNTUIRII

Săptămânal editat de Centrul de Studii Teologice-Istorice și de Prognoză Pastoral-Misionară al Facultății de Teologie Ortodoxă Arad.
Redactor fondator (1935): Preot Ilarion V. Felea. Apare cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Timotei, Arhiepiscopul Aradului

EDITORIAL

„Cunoașterea” omului contemporan prin consum

În societatea de astăzi, omul contemporan, care este conectat cu semenii săi, cu ajutorul tehnologiei, până la marginile pământului pare că s-a eliberat de îngrădirea spațiului. Vedem însă că în loc să își găsească libertatea, omul contemporan este mai mult decât în oricare altă epocă legat și subjugat de idolii pe care și i-a făcut. În ciuda reușitelor științei și a tehnologiei, de multe ori oamenii devin robi ai falselor roade ale pomului cunoașterii care ies în evidență prin media, reclame, modă, etc. Studii sociologice actuale arată că în ultimele două decenii progresul tehnologic nu a condus și la o creștere a progresului cultural și spiritual ci mai curând la un regres.

Așa cum rezultă din referatul biblic despre căderea omului în păcat (Facere 3), acesta își deschide ochii spre tentația săvârșirii lucrurilor cu minim efort, spre beneficii facile și imediate și spre ispita desăvârșirii prin consum, în felul acesta întorcându-și fața de la înțelepciunea Domnului.

Tentațiile „fructului oprit” sunt mai actuale ca niciodată. Acestea se interconectează și derivă unele din celelalte ca o pânză de păianjen. Simțurile sunt corelate cu tentația cunoașterii de-a gata. Rodul pomului este plăcut și pare bun de mâncat. Tot mai mult mâncarea și băutura precum și distracția creează o fericire artificială. Mesele îndestulate sunt principalul atribut al stării de bine, indiferent de percepția și exigența pe care o avem asupra fericirii. Orice întâlnire sau reîntâlnire, în genere, se petrece la masă sau în jurul mesei îmbelșugate de roade. Oare acesta să fie scopul relaționării umane? Oare totul trece prin stomac?

„Fructul oprit” este plăcut ochilor la vedere (plăcut simțurilor). În vremea noastră contemporană, imaginea reprezintă prima tentație, ambalajul, forma de prezentare a oricărui produs sau design-ul fiind de ca mai mare importanță. Formele fără fond se află zilnic pe toate liniile, de la producție și până la consum. Durata de viață a unui produs este determinată, în special, de liniile sau ajustările plăcute tuturor simțurilor, dar în primul rând văzului. Instinctele ne sunt inundate de stimuli comerciali care îmbată privirea și trezesc pofta care inevitabil conduce la consum. O serie de factori dintre care amintim culorile stridente ale produselor

și ambalajelor, senzualismul articolelor vestimentare, siglele și mărcile de succes, filmele ce promovează subliminal obiceiuri comerciale conduc la a dori și a avea un bun doar pentru că este plăcut ochiului la vedere și pentru că este cel mai actual.

Reclamele de astăzi, fie că vorbim de mediul online sau nu, adoptă o politică de promovare a produselor asemănătoare cu tentația insuflată de șarpe primilor oameni. Cărți și cursuri care ne învață fericirea în cât mai puține minute, rețete care ne scapă de boli incurabile într-o pauză, haina care face pe om, casa care te face domn, mâncarea care-ți induce inteligență artificială, doar câteva exemple ale ofertei de „știință” din magazinele mai cu seamă online. „Fructul oprit” este mai dorit ca viața. De aceea vedem că se acordă o importanță mai mare lucrurilor în detrimentul Cuvântului, de unde și dorința nestăvilită de a avea. Dorim și iubim cu ardoare obiecte materiale care au ca final moartea.

„Fructul oprit” vrednic de dorit pentru că dă știință este plăcut ochiului. Dar aceasta este exterioară, nu vine dinlăuntru ca urmare a folosirii darurilor minții și sufletului, o știință luată cu mâna printr-o simplă acțiune de mișcare cu un final extern. Este o acțiune de a avea și nu de a fi. Este adevărat că știința îți dă prestanță, îți conferă un statut special, dar după ani de învățare și muncă. Atribuindu-ți știința prin consum, vei fi în stare doar să-ți citești rangurile de pe cartea de vizită, iar în realitate vei abuza de ele, abuzând pe cel, aparent, fără știință. Se pare că omul cu știință are o slujbă mai ușoară, nu simte întotdeauna greutatea și zăduful zilei.

„Fructul oprit” care dă știință este vrednic de dorit deoarece satisface pofta puterii. Așa cum spune o expresie actuală cel care deține informațiile, deține puterea. Cel înțelept de-a gata dorește o poziție ierarhică din care să cunoască în orice moment, binele și răul. Ne arde curiozitatea de a ști tot despre toți și toate. Iar noile dispozitive de mână și de buzunar ne oferă o iluzie și mai adâncă că suntem cunoscători ai binelui și răului. Cunoașterea binelui și răului nu era prevăzută a fi asimilată prin consum.

Continuare în pagina 2

Sorin Gheorghe SĂPLĂCAN

PREDICA

Libertatea darul lui Dumnezeu

Duminica după înălțarea Sfintei Cruci

„Și chemând la Sine mulțimea, împreună cu ucenicii Săi, le-a zis: Oricine voiește să vină după Mine să se lepede de sine, să-și ia crucea și să-Mi urmeze Mie. Căci cine va voi să-și scape sufletul îl va pierde, iar cine va pierde sufletul Său pentru Mine și pentru Evanghelie, acela îl va scăpa. Căci ce-i folosește omului să câștige lumea întreagă, dacă-și pierde sufletul? Sau ce ar putea să dea omul, în schimb, pentru sufletul său? Căci de cel ce se va rușina de Mine și de cuvintele Mele, în neamul acesta desfrânat și păcătos, și Fiul Omului Se va rușina de el, când va veni întru slava Tatălui său cu sfinții îngeri. Și le zicea lor: Adevărat grăiesc vouă că sunt unii, din cei ce stau aici, care nu vor gusta moartea, până ce nu vor vedea împărăția lui Dumnezeu, venind întru putere” (Marcu 8,34-38 și 9,1)

Zis-a Domnul: Oricine voiește să vină după Mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea și să-Mi urmeze Mie. Căci cine va voi să-și scape viața, o va pierde, iar cine își va pierde viața sa pentru Mine și pentru Evanghelie, acela o va mântui. (Mc. 8, 34-35)

În Duminicile anterioare Biserica ne-a pus în fața nesfârșitei iubiri a lui Dumnezeu față de omul pe care l-a zidit și pentru care a „pogorât cerurile” ca să-l răscumpere din moartea veșnică în care s-a aruncat prin neascultarea poruncilor de viață primite de la Dumnezeu. Pericopele evanghelice ne înfățișează felul în care Dumnezeu lucrează taina mântuirii omului: cum au fost trimiși profetii pentru a pregăti venirea lui Hristos, slugi ale lui Dumnezeu care au for ucise, și cum a fost trimis Fiul Său, cum S-a dat pe Sine pe Cruce, pentru ca prin Cruce bucuria vieții veșnice în comuniune de iubire cu Dumnezeu să fie dăruită la toată lumea. Hristos prin moartea Sa pe Cruce a omorât moartea și a făcut firea omenească părtaşă la harurile Duhului Sfânt, părtaşă la sfințenia lui Dumnezeu.

Ceea ce a făcut Hristos în Sine, în firea omenească pe care a asumat-o prin Întrupare, vrea să dăruiască tuturor oamenilor, lucru evidențiat cu deose-

bire în debutul pericopei evanghelice a acestei Duminici, unde Hristos cheamă la Sine, cheamă la viața cea nouă dobândită prin jertfa de pe Cruce. Și de această dată felul în care Dumnezeu se adresează omului este copleșitor prin gingășie și delicatețe. Dumnezeu știe că se adresează omului pe care l-a zidit, omului pentru care S-a smerit pe Sine până la moarte și încă moarte pe Cruce, pentru care Se lasă încăput întreg în darurile euharistice de Pâine și Vin pentru a Se da pe Sine întreg omului; știe Dumnezeu că se adresează făpturii pentru care a făcut întregul cosmos cu buna lui rânduială, cu frumusețile lui, ca niște oglinzi în care se răsfrânge dumnezeiasca frumusețe, servită astfel minții omului ca să simtă, să vadă și în acest fel „cât de bun este Domnul”... Însă, cu toate acestea, știe Dumnezeu că se adresează unei făpturi pentru care infinita Sa dragoste, manifestată și concretizată în facerea și buna întocmire a cosmosului, în aducerea făpturii din neființă întru ființă, în Jertfa Sa de pe Cruce și în Dumnezeiasca Euharistie, ar putea fi motiv de împotrivire, cum, de altfel, istoria omului de la începuturi și până azi ne arată.

Continuare în pagina 2

Pr. Ionel SCÂNTEIE

Din sumar

Doi noi doctori în Drept bisericesc la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Arad
pagina 3, pr. Filip Albu

Știri
pagina 4

„Cunoașterea” omului contemporan prin consum

Urmare din pagina 1

Expresia „să construiești Roma într-o zi” este mai actuală ca niciodată. Calificările și specializările obținute ca-n filme doar după lecturarea unor slide-uri pe parcursul câtorva zile, reprezintă un exemplu contemporan de însușire a științei și priceperii prin consum. Prin acest tip de dobândire a științei, omul vrea să ajungă imediat la rezultat. El ajunge la scop, ignorând treptele performanței ca expresie a învățării. Vrea să știe totul fără să caute, să cerceteze, să experimenteze și să descopere. Mai mult vrea să reușească de unul singur uitând de ajutorul semenilor și al lui Dumnezeu.

Omul încearcă să se „desăvârșască” prin consum, întorcând privirea spre neantul iluzoriu mascat de imagini plăcute la vedere. Acesta nu se mai bucură de bogăția pe care a primit-o de la Creator, nu are timp încă să-și cunoască limitele de competență, dar, vrea să le depășească. Nesocotește calitățile și darurile umane, nu își folosește talentele, încă nu se vede opera de co-cre-

ator al pământului, nu decide, nu intuiește și nu prevede consecințele faptelor sale. Vrem să fim dumnezei, uitând să fim mai întâi oameni! Puterea fără discernământul, abilitățile, cunoașterea și munca responsabilă deformează percepția realității. Socotim ce avantaje avem, prin neascultarea care nu ne-o asumăm aruncând vina, precum protopărinții, pe altcineva sau altceva. Folosim avantajul pe termen scurt al plăcerii și cel pe termen lung al științei pe care o folosim sau de care ne folosim în atribuirea stăpânirii.

„Fructul oprit” reprezintă bunul economic care dă impresia valorii celui care-l consumă. Obişnuim să cumpărăm lucruri care aparent ne dau impresia că vom fi mai fericiți sau mai înțelepți. Dar, nimic efemer nu dă valoare în sine omului. Ce poate omul să dea în schimb pentru sufletul său? Astăzi banii reprezintă mijlocul principal de măsurare a valorii, iar bunul cumpărat, consumat sau folosit reprezintă satisfacerea unei nevoi de viață. Nevoia poate fi determinată de valoarea pe care omul o acordă vieții. Dar, este

tot mai generalizată, în mod eronat, percepția că nevoia este determinată de valoarea materială a bunului, rezultând iluzia că satisfacerea nevoilor se împlinesc prin consumul sau deținerea de bunuri tot mai scumpe tot mai actuale.

Cunoașterea binelui și răului prin instrumentele societății de consum dă impresia că etichetele și ambalajele pot substitui forma și conținutul dobândirii cunoașterii și înțelepciunii prin lucrarea și conlucrarea omului cu Dumnezeu. Progresele științei și ale tehnicii ne fac liberi numai dacă sunt în relație cu faptele: dacă prin lucrarea mâinilor noastre devin nevinovate și inima noastră curată, dacă prin credință suntem în căutarea adevărului, adică în căutarea lui Hristos însuși, și ne lăsăm cuprinși de iubirea Lui cea răstignită. Așa cum spune Sfântul apostol Pavel „toate ne sunt îngăduite, dar, nu toate ne sunt de folos!”. Valoarea unui om nu depinde de „fructul oprit” bun de mâncat, plăcut la vedere și vrednic de dorit că dă știință, ci de ascultarea și urmarea glasului Cuvântului lui Dumnezeu.

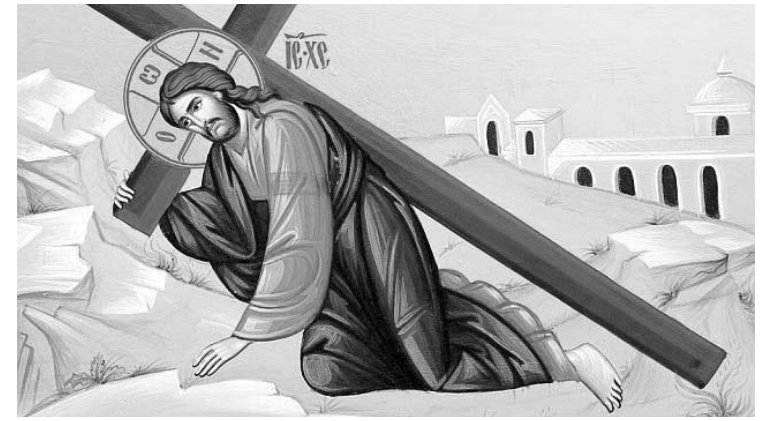
Libertatea darul lui Dumnezeu

Urmare din pagina 1

Știe Dumnezeu că se adresează înainte de toate unei libertăți, unei făpturi libere!!! Iată de ce doar „cine vrea”!!! E copleșitor și, mai ales, înfricoșător faptul că omul în libertatea lui poate respinge infinita dragoste dumnezeiască! Cât de mare și minunat este Dumnezeu că a făcut pe om atât de liber încât, prin libertatea sa greșit întrebuințată, să fie în stare să întoarcă spatele Celui care l-a zidit. Este uluitor felul în care Dumnezeu se poartă cu omul!!!

Cel care vrea să meargă după Hristos trebuie să facă exercițiul răstignirii propriului sine sau a propriei vieți, pentru că doar cel care-și va pierde viața sa, așa precum Hristos a pierdut-o pe Cruce, doar acela o va afla pentru viața cea veșnică.

Această taină a răstignirii permanente, prin care viața credinciosului e dăruită lui Hristos, iar Hristos îi dăruiește viața Lui, este surprinsă în Apostolul zilei, unde Sfântul Apostol Pavel ne spune: „M-am răstignit împreună cu Hristos; și nu mai trăiesc eu, ci Hristos trăiește în mine. Și viața mea de acum, în trup, o trăiesc în credință în Fiul lui Dumnezeu, Care m-a iubit și S-a dat pe Sine Însuși pentru mine”. (Galateni 2, 20)

Viața Maicii Domnului – o sinteză pentru omul grăbit (II)

La plinirea vremii (Galateni 4, 4), un moment unic din istorie – actul Nașterii Domnului fiind „unicul act nou sub soare” (1, 9) –, Maria fiind cam de 16 ani, fără să fi cunoscut bărbat, a născut într-o peșteră din Betleemul Iudeii pe Cel Unul-Născut, Căruia I-a pus numele Iisus (Matei 1, 25). Întâiul sau Unul-Născut înseamnă nu numai primul născut, ci și Unicul, spune Dumnezeu prin profetul Isaia (44, 6). Așa-zișii „frați ai lui Iisus”, despre care se face uneori vorbire, nu puteau fi fiii Mariei, căci Iisus este numit „întâiul născut”, or ei sunt mai mari decât El (Ioan 7, 3). Iisus a suferit umilința fizică a circumciziei la opt zile, purtând în trupul Său semnele păcatelor noastre, anticipând prin acest semn Taina Sfântului Botez. La 40 zile, așa cum prevedea Legea lui Moise, Maria și Iosif „L-au adus pe Prunc la Templu ca să-L pună înaintea Domnului” (Luca 2, 22). La Templul din Ierusalim ei au fost întâmpinați de un bătrân sătul de zile, pe nume Simeon, căruia Duhul Sfânt îi făgăduise că nu va primi moartea până ce nu-L va vedea pe „Hristosul Domnului” (Luca 2, 26), pe Cel născut din pururea Fecioara Maria. La sfârșitul întâlnirii, Simeon, după ce a rostit rugăciunea „Acum, slobozește”, prin care a confirmat o dată în plus că Iisus este Răscumpărătorul sau Izbăvitorul așteptat, a binecuvântat-o pe Maria, mama Lui, zicând: „Iată, Acesta este pus spre căderea și spre ridicarea multora din Israel și ca un semn care va stârni împotriviri, și prin sufletul tău va trece sabie, ca să se descopere gândurile din multe inimi” (Luca 2, 34-35). Sabia adusă în discuție anticipează Sfintele Pătimiri ale Domnului, care au străpuns și îndurerat inima Sfintei Fecioare Maria.

„Fuga în Egipt” (Matei 2, 13-23) este momentul care a urmat, în derularea timpului, după închinarea Pruncului la Templul din Ierusalim (Luca 2, 22-38) și, respectiv, după închinarea magilor (Matei 2, 11). În Egipt, Maica Domnului, Pruncul Iisus și dreptul Iosif au pribegit timp de 3 ani, moartea lui Irod facilitând întoarcerea lor în Nazaretul Galileei (Matei 2, 21-23).

Următorul episod cunoscut din viața Maicii Domnului s-a petrecut pe când Iisus avea 12 ani (Luca 2, 40-52), ea fiind cam la

28 de ani, când împreună cu Iosif „s-au dus de sărbătoarea Paștilor la Ierusalim” (Luca 2, 41); și sfârșindu-se zilele prăznuirii, pe când se întorceau ei, Iisus a rămas – încă trei zile – vorbindu-le celor din Templu. Și când Maria și Iosif au constatat că Iisus nu i-a urmat în drumul lor spre casă, s-au întors îngrijorați la Ierusalim și găsindu-L, I-au reproșat zicându-I: „Fiule, de ce ne-ai făcut nouă așa?”. Și El a zis către ei: „De ce mă căutați? Oare nu știți că în cele ale Tatălui Meu Mi se cade să fiu? Și a coborât cu ei și a venit în Nazaret și le era supus. Iar mama Lui păstra în inima ei toate aceste cuvinte: Oare nu știți că în cele ale Tatălui Meu Mi se cade să fiu?” (Luca 2, 48-49, 51).

După acest moment, urmează 18 ani de tăcere atât în viața Maicii Domnului, cât și în viața lui Iisus. Este o perioadă în care Iisus nu a frecventat școlile rabinilor, ci a rămas în Nazaret, lucrând în atelierul lui Iosif. Sfântul Iustin Martirul și Filosoful istorisește că în timpul lui încă se mai păstra o căruță lucrată de Mântuitorul. Informația se găsește în revista „Studii Teologice”, nr. 5-6/1957, p. 333.

Sfintii Evangheliști înnoadă firul biografic pentru Maica Domnului la Nunta din Cana, când Maria, care avea în jur de 46 de ani, stăruie pentru „începutul minunilor și arătarea slavei Lui”; pentru Mântuitorul, firul este înnoadat la Botez, la întreita ispitire și apoi la Nunta din Cana (Ioan 2, 1-11).

Ulterior, pe Maica Domnului o întâlnim în grupul mironosițelor care-L urmau pe Iisus și pe ucenicii Lui, prin cetăți și sate, ascultând cuvântul Lui despre cum se poate intra în Împărăția Cerurilor (Luca 8, 1-3). Se spune că, în Capernaum, pe când Iisus vorbea celor din casă, fiii și fiicele lui Iosif, numiți generic „frații și surorile lui Iisus” (Marcu 3, 31-32), dar care „nu credeau în dumnezeirea lui Iisus” (Ioan 7, 5), I-au trimis vorbă că Îl așteaptă afară împreună cu mama Lui. Expresia „frații Domnului” are, în contextul societății iudaice, un sens mai larg, incluzând, dincolo de rudenția de sânge, și înrudirea mai îndepărtată (veri – Leviticul 10, 4; unchi – Facerea 28, 2; nepoți – Facerea 14, 14). Atunci Iisus, privind pe cei din jur și cunoscând cum gândesc așa-zișii

frați ai Lui, care de fapt erau un fel de veri primari, a zis: „Iată mama Mea și frații Mei; că tot cel care va face voia lui Dumnezeu, acela este fratele Meu și sora Mea” (Marcu 3, 33-35). Deci, celor care nu fac voia lui Dumnezeu doar simplul fapt că sunt ruda de sânge a cuiva cu viață sfântă nu le ajută. Nu putem fi frați cu Hristos, în Duhul Sfânt, fără să avem o viață sporită în virtute, împlinirea poruncilor fiind de preferat înruderii trușești.

Că afirmația îi viza pe fiii și fiicele lui Iosif, și nicidecum pe Maica Domnului, reiese și din faptul că Iisus a aprobat pe acea femeie din mulțime care, voind să-L laude pentru cuvântul rostit, dar și să-i rușineze pe cei care nu-L ascultau și nu credeau în dumnezeirea Lui, I-a strigat: „Fericit este pântecele care Te-a purtat și sânii la care ai supt!” (Luca 11, 27). La auzul acestor cuvinte, Mântuitorul nu numai că nu a negat adevărul celor spuse, ci l-a întărit prin afirmația: „Așa este...” (Luca 11, 28).

Legat de Sfintele Pătimiri ale Domnului nostru Iisus Hristos, trebuie să spunem că printre fiicele Ierusalimului care l-au însoțit pe Iisus pe drumul Crucii (Luca 23, 28) o întâlnim și pe Maica Domnului. Evanghelistul Matei o numește „mama lui Iacov (cel mic) și a lui Iosif” (Matei 27, 56), doi dintre fiii lui Iosif și ai Salomeei. Pe Golgota – spune Sfânta Scriptură – „stăteau lângă crucea lui Iisus mama Lui și sora mamei Lui, Maria lui Cleopa, și Maria Magdalena” (Ioan 19, 25). Atunci Iisus – văzând pe mama Sa și pe ucenicul pe care-l iubea stând alături de ea –, a încredințat pe mama Sa lui Ioan, zicând: „Femeie, iată fiul tău!”. Apoi a zis ucenicului: „Iată mama ta!”. Și din acel ceas, „ucenicul a luat-o la sine” (Ioan 19, 26-27). Interesant este că, pe Golgota, Hristos o încredințează pe Maica Sa Sfântului Apostol Ioan. Întrebarea care se pune este: ce rost ar mai fi avut să o lase în grija unui străin, dacă ea ar fi avut și alți copii? Mai ales că așa-zișii „frați” ai lui Iisus despre care se face vorbire sunt mai mari decât El (Ioan 7, 3); or, Iisus este numit „întâiul născut”. Mai mult, Fecioara Maria este numită doar „mama lui Iisus”, iar „frații Domnului” nu poartă niciodată apelativul de „fiii Mariei”.

Tradiția patristică susține că, în dimineața Învierii, Maica Domnului a fost prima care L-a întâlnit pe Hristos înviat, nicidecum Maria Magdalena, care, atunci când a văzut piatra răsturnată de pe mormânt și pe înger, s-a spăimântat și a alergat să îi anunțe pe Simon Petru și pe Ioan (Ioan 20, 2).

Maica Domnului a fost prezentă, împreună cu Sfintii Apostoli, la Înălțarea la cer și, respectiv, la Cincizecime, fiind alături de cei care erau „împreună, în același loc, la frângerea pâinii” (Fapte 2, 1). După Înălțarea Domnului la cer, Maica Sa a rămas încă 11 ani sufletul comunităților creștine din Ierusalim, Efes și Antiohia, după care s-a întors la Ierusalim, unde s-a săvârșit cu pace, fiind înmormântată, după toată rânduiala iudaică, în Grădina Ghetsimani, de unde a fost ridicată cu trupul la cer de Fiul său, ca împreună cu El să împărătească în veci.

Nu se putea ca Maica Vieții să fie sortită putreziciunii. Taina acestei ridicări la cer a Maicii Domnului a fost descifrată de Apostolul Toma care, prin pronia divină, a cerut să fie deschis mormântul. Și intrând întru-însul, a aflat doar sicriul cu acoperământul ei, odor sfânt, care a fost dus ulterior în Biserica Vlaherne din Constantinopol. Această mărturie a fost, de altfel, principalul argument al învierii și mutării cu trupul la cer a Maicii Domnului, după cum va mărturisi Sfântul Iuvenaliev, Patriarhul Ierusalimului, la Sinodul al IV-lea Ecumenic de la Calcedon (451), sinod în care s-au finalizat dezbaterile privind doctrina marială: maternitatea și pururea fecioria Maicii Domnului înainte, în timpul și după nașterea lui Iisus.

Însă atât sfârșitul pământesc al Maicii Domnului, cât și pururea-fecioria ei rămân o taină a lui Dumnezeu încă nerevelată minții omenești în toată complexitatea ei. Și fiind o taină, așa spune împreună cu poetul: „Eu nu strivesc corola de minuni a lumii/ Și nu ucid cu mintea-mi tainele ce se ascund/ În flori, în ochi, pe buze ori morminte”.

Așadar, nu ne rămâne decât să împlinim Testamentul Maicii Domnului, sintetizat în cuvintele: „Faceți ceea ce vă va spune”, rostite cu prilejul nunții din Cana Galileii – un memento peste veacuri.

(doxologia.ro)

Doi noi doctori în Drept bisericesc la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Arad

În ziua de 5 septembrie a.c. au fost programate pentru susținere publică două teze de doctorat în domeniul Dreptului bisericesc.

Astfel, pr. Traian Nojea a elaborat și susținut în fața comisiei lucrarea cu titlul: *Primatul papal în perioada secolelor XII-XV: de la "honoris" la "jurisdictionis"*, o cercetare întreprinsă sub îndrumarea științifică a Pr. prof. univ. dr. Constantin Rus. Din comisie au făcut parte părinții profesori: Georgică Grigoriță de la Facultatea de Teologie Ortodoxă din București; Marius Țepelea de la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Oradea și Irimie Marga de la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Sibiu, sub președinția Pr. prof. dr. Cristinel Ioja.

Din referatul coordonatorului s-au reținut următoarele: „Abordarea unei teme puțin cercetate în teologia ortodoxă contemporană a impus candidatului un volum impresionant de muncă asiduă în descoperirea tuturor aspectelor referitoare la această temă. Corecta evaluare a primatului papal în perioada secolelor XII-XV a necesitat un efort considerabil de inițiere în cele mai nuanțate aspecte ale problemicii, o cunoaștere aprofundată a documentelor, de cele mai multe ori inedite, în

domeniu și o delimitare exactă a perioadelor istorice, teologice și culturale. Pregătirea canonică și teologică remarcabilă, gândirea juridică și canonică nuanțată și echilibrată, discernământul matur în selectarea și interpretarea izvoarelor bibliografice au concurat la elaborarea unei lucrări foarte valoroase, care va constitui, cu siguranță, după publicarea și receptarea ei teologică, un reper necesar oricăror cercetări ulterioare în domeniu. Investigația serioasă și izvoarele bibliografice de primă mărime, i-au permis candidatului să nuanțeze limbajul canonic și teologic utilizat și să transmită un volum impresionant de informații într-o formă concisă, sistematizată și fluentă. Considerațiile sau aprecierile făcute asupra primatului papal și a principiilor lui de interpretare sunt extrem de pertinente, consistente și oneste”.

În cea de-a doua parte a zilei, în prezența unei troițe de arhieriei: Înaltpreasfințitul Părinte Timotei Sevcicu, Arhiepiscopul Aradului, a Preasfințitilor Părinți Timotei Prahoveanu, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Bucureștilor și Emilian Crișanu, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Aradului, cuviosul ieromonah Iachint Cătălin Vardianu, și-a prezentat teza de

doctorat intitulată: *Administrarea bunurilor Bisericii Ortodoxe Române potrivit reglementărilor ecleziale și legislației de Stat din secolul al XV-lea până în prezent*, cercetare efectuată sub coordonarea părintelui profesor Constantin Rus.

În componența comisiei amintite mai sus s-a numărat și părintele Conf. dr. Lucian Farcașiu, de la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Arad.

După prezentarea tezei de către candidat, din referatul coordonatorului s-au reținut următoarele: „Lucrarea de față se prezintă drept o analiză științifică din punct de vedere canonic, juridic și teologic a acestor dispoziții privind administrarea bunurilor bisericești și a principiilor de interpretare a lor în Dreptul canonic ortodox. Ea reprezintă un interes major pentru teologia românească,

în special datorită unicității și complexității subiectului abordat, putând fi considerată o monografie completă referitoare la această temă. Subiectul, de o deosebită profunzime și actualitate, tratează importanța interpretării acestor norme în cadrul tradiției canonice a Răsăritului creștin, iar aprofundarea sa a necesitat o susținută activitate de cercetare în țară și în străinătate. Autorul, pe parcursul lucrării, a dat dovadă de o bună orientare în tematică, parcurgând literatura de specialitate și argumentând pe baza izvoarelor canonice recentrate înțelegerii tradiției canonice ortodoxe pe viața complexă a Bisericii, iar nu pe forme sociale, organizatorice sau juridice predeterminate”.

În urma deliberării Comisiei, celor doi candidați le-a fost conferit titlul de doctor, aceștia

depunând apoi jurământul.

Părintele decan Cristinel Ioja le-a mulțumit ierarhilor pentru cinstea arătată școlii teologice arădene, prin prezența lor, felicitându-i pe noii doctori pentru munca de cercetare depusă în elaborarea acestor lucrări de specialitate.

ÎPS Arhiepiscop Timotei și-a exprimat bucuria resimțită prin prezența PS Episcop-vicar Timotei Aioanei, cât și pentru frumoasa prezentare realizată de candidat.

La rândul său, PS Timotei Aioanei a apreciat laudativ bogata activitate a Facultății de Teologie Ortodoxă din Arad, felicitându-l pe candidat, acesta fiind un fiu duhovnicesc al Arhiepiscopiei Bucureștilor, viețuitor al Mănăstirii Radu Vodă din capitala țării.

Pr. Filip ALBU

Primul doctor din Biserica Ortodoxă Sârbă al Școlii doctorale din Arad

În ziua de 6 septembrie 2018, în prezența Înaltpreasfințitului Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, a Preasfințitului Părinte Luchian, Episcop sârb de Budapesta și administrator de Timișoara, a Preasfințitului Părinte Emilian Crișanu, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Aradului, precum și a Consulului sârb din Timișoara, a altor demnitari și a unei audiențe numeroase, Vicarul administrativ al Episcopiei Ortodoxe Sârbe de Timișoara, preotul Marinco Marcov și-a susținut teza de doctorat în domeniul Dreptului Bisericesc. Cercetarea sa a fost pusă sub titlul: „Originile dreptului scris în Biserica Ortodoxă Sârbă. Studiu istoric-canonic”, fiind astfel prima teză de doctorat a școlii teologice arădene elaborată de un etnic sârb.

Comisia a fost formată din următorii părinți profesori: profesor Cristinel Ioja, președinte, profesor Constantin Rus, coordonatorul lucrării, iar ca membri: profesor Marius Țepelea, de la Facultatea de Teologie din Oradea, profesor Irimie Marga, de la Facultatea de Teologie din Sibiu și conferențiar Georgică Grigoriță, de la Facultatea de Teologie Justinian Patriarhul din București.

Din referatul coordonatorului s-au reținut următoarele: „Valoarea teoretică a lucrării constă în faptul că ne familiarizează cu metodele și principiile de interpretare a dreptului scris în Biserica Ortodoxă Sârbă. Pe de altă parte, lucrarea ne familiarizează cu aplicarea practică a principiilor fundamentale canonice

de organizare și funcționare a Bisericii Ortodoxe în contextul provocărilor actuale, așa cum reies acestea din traterea subiectului. Valoarea aplicativă a lucrării se descoperă prin raportarea rezultatelor cercetării la evaluarea contextului istoric actual, întrucât reprezintă un ghid al înțelegerii acestei opere, deschisă dialogului dar în același timp consecventă în a-și afirma apostolicitatea și integritatea învățături dogmatice, canonice și liturgice cu Biserica Ecumenică a Răsăritului”.

În urma deliberării Comisiei, candidatul a fost declarat doctor în teologie, acesta depunând apoi și jurământul.

Părintele decan, profesor Cristinel Ioja, a mulțumit ierarhilor pentru prezență, adresând un cuvânt special PS Luchian

prin care s-a evidențiat faptul că și prin această fericită ocazie se dă mărturie de faptul că cele două Biserici surori au o istorie comună care ne leagă dar care ne și responsabilizează în mărturisirea Evangheliei lui Hristos în fața lumii polarizate de astăzi.

ÎPS Timotei a mulțumit PS

Luchian pentru prezență, manifestându-și bucuria de a fi împreună în această zi specială, felicitându-l și pe părintele Marcov pentru contribuția științifică prezentată pentru care a și primit titlul academic de doctor în teologie.

La final, PS Luchian a adresat câteva cuvinte de mulțumire și felicitare ÎPS Timotei, cât și Facultății de Teologie din Arad, pentru acest frumos eveniment academic, apreciind contribuția noului doctor în teologie, ca una ce aruncă încă o punte de înțelegere și cunoaștere în ceea ce privește viața Bisericii Ortodoxe Sârbești.

Pr. FA

ȘTIRI

Început de an școlar la Seminarul Teologic Ortodox din Arad

Anul școlar 2018-2019 a debutat la data de 10 septembrie 2018, moment care a fost marcat la Seminarul Teologic Ortodox din Arad prin săvârșirea slujbei de Te Deum la începerea anului școlar de către un sobor de preoți, în frunte cu pr. prof. Pompiliu Gavra, directorul acestei instituții, în prezența ÎPS dr. Timotei Sevcicu, a domnului Sergiu Bîlcea, vicepreședintele Consiliului Județean Arad, a domnului Vasiliță Damian, subprefectul județului Arad, a domnului inspector prof. Nicolae Dolha, reprezentantul Inspectoratului Școlar Județean Arad, a Preacuviosului părinte lect. univ. dr. Nicolae Tang, reprezentând Facultatea de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea”, din cadrul Universității „Aurel Vlaicu” Arad, a PC părinte arhid. asist. univ. drd. Tiberiu Ardelean, inspector bisericesc al Arhiepiscopiei Aradului, precum și a elevilor seminariști și a părinților acestora, a cadrelor didactice de la Seminarul arădean.

La sfârșitul slujbei, după ce Preacuviosul Părinte protos. dr. Iustin Popovici a dat citire mesajului PF Părinte Patriarh Daniel la început de an școlar, părintele prof. Pompiliu Gavra, directorul Seminarului arădean a dat cuvântul ÎPS dr. Timotei Sevcicu al Aradului, care a rostit un cuvânt de bun-venit profesorilor și elevilor, spunându-le celor prezenți despre responsabilitatea pe care o au profesorii de a forma caractere demne pentru propășirea neamului nostru, amintind și despre importanța pe care o are acest an, al centenarului Marii Uniri, pentru țara noastră. De asemenea, a subliniat cât de important este ca Biserica, Școala și Familia, să rămână într-o comuniune continuă, în așa fel încât toate acestea să aducă în mințile și inimile copiilor și tinerilor cele mai frumoase și netrecătoare valori.

După aceasta, au urmat la cuvânt oficialitățile prezente, care le-au amintit elevilor despre cât de prețioasă este educația în viața unui om și, mai mult, despre cât important este ca România să aibă elevi buni, curajoși și iubitori de credință, de țară și de neam.

Sfânta Liturghie Arhierescă și binecuvântare de lucrări în Parohia Crocna

Duminica dinaintea Înălțării Sfintei Cruci, 9 Septembrie 2018, a fost pentru Parohia Crocna din Protopopiatul Sebiș o zi de aleasă sărbătoare. Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului după ce a fost întâmpinat de credincioși și oficialități, a săvârșit Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie dimpreună cu slujba de binecuvântare a lucrărilor de înfrumusețare a bisericii parohiale cu hramul „Pogorârea Sfântului Duh”. Din soborul de preoți prezenți au făcut parte Pr. Silviu Faur – consilier bisericesc, Arhid. Tiberiu Ardelean – inspector eparhial, Pr. Protopop Botea Alexandru din Parohia Dieci, Pr. Pop Cristian din Parohia Revetiș și Pr. Costea Ioan din Parohia Peșteana, jud. Hunedoara.

În cuvântul de învățătură, Chiriarhul arădean a vorbit despre „Școala Sfintei Cruci” (în baza citirilor scripturistice: Gal. 6, Ioan 3), arătând legătura sărbătorilor zilei, și anume: a Sfinților și Dreptilor dumnezeiești Părinți Ioachim și Ana, părinții Sfintei Fecioare Maria, amintind praznicul nașterii ei, cel dintâi după Indiction; Duminica Sfinților Părinți de la Sinodul al III-lea Ecumenic, cel care a formulat adevărata învățătură a Bisericii despre Preasfânta Născătoare de Dumnezeu; totodată, Duminica dinaintea Înălțării Sfintei Cruci, dând prilejul a cugeta la pilda urmării Mântuitorului de către însăși Maica Sa, totul tinzând spre praznicul următor. Astfel, la școala Maicii Domnului și a Sfintei Cruci, a îngerilor și a sfinților, primesc învățătură și dar toți creștinii pentru înaintarea continuă pe calea mântuirii, a subliniat Înaltpreasfinția Sa.

În cadrul slujbei s-au înălțat rugăciuni pentru elevii care încep școala și s-a dat citire Mesajului P.F. Părinte Patriarh Daniel cu prilejul începerii anului școlar. Copiii s-au împărțit cu Trupul și Sângele Domnului și au primit fiecare câte o iconiță a Maicii Domnului, care să-i călăuzească totdeauna. Răspunsurile liturgice au fost date într-un mod armonios de „Grupul vocal Trifon Lugojan” din Arad condus de tânărul Marinell Roz, fiu al satului Crocna.

La sfârșitul slujbei Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Timotei și soborul de preoți au binecuvântat și lucrările de înfrumusețare efectuate la casa parohială. Pentru toată strădania în această parohie, Înaltpreasfințitul Arhiepiscop Timotei a acordat Părintelui Bej Florin distincția de iconom. În semn de mulțumire, pe lângă cuvintele alese, Părintele paroh a oferit Înaltpreasfințitului Părinte Timotei o iconă a Maicii Domnului și o cruce lucrată în email, întrucât suntem în Duminica dinaintea Înălțării Sfintei Cruci. Părintele paroh a mulțumit Înaltpreasfințitului Părinte Timotei pentru toată dragostea și purtarea de grijă, a mulțumit oficialităților, binefăcătorilor și tuturor credincioșilor prezenți.

PS Părinte Emilian Crișanul a participat la sărbătorile naționale de la Țebea – 2018

În Duminica dinaintea Înălțării Sfintei Cruci, 9 septembrie 2018, în localitatea Țebea au fost organizate, ca în fiecare an, „Sărbătorile naționale” prilejuate de împlinirea a 146 de ani de la moartea lui Avram Iancu, supranumit și „Crăișorul Munților”.

În biserica parohiei, cu hramul „Adormirea Maicii Domnului”, a fost săvârșită Sfânta Liturghie de către Înaltpreasfințitul Părinte Ioan, Arhiepiscopul Timișoarei și Mitropolitul Banatului, împreună cu Preasfințitul Părinte Gurie, Episcopul Devei și al Hunedoarei, și cu Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Aradului, alături de un sobor de preoți și diaconi.

După Sfânta Liturghie a urmat slujba Parastasului la mormântul eroului național Avram Iancu, săvârșită de către soborul slujitor în prezența a numeroase oficialități, personalități politice și credincioși veniți să ia parte la acest eveniment de renume național. Înaltpreasfințitul Părinte Ioan, Arhiepiscopul Timișoarei și Mitropolitul Banatului, a rostit un cuvânt

în care a evocat personalitatea eroului național Avram Iancu și importanța sărbătorilor desfășurate în memoria acestuia, mai ales în acest an în care aniversăm 100 de ani de la Marea Unire. Preasfințitul Părinte Episcop Gurie a mulțumit ierarhilor, sfinților slujitori și tuturor celor prezenți pentru bucuria de a se fi rugat împreună în această zi de aleasă sărbătoare.

IPS Părinte Timotei a participat la Ruga Bisericii Ortodoxe din Mândruloc

În după-amiaza zilei de 9 septembrie 2018, credincioșii parohiei din Mândruloc au trăit momente de sărbătoare și bucurie duhovnicească prilejuate de desfășurarea celei de a patra ediții a „Rugii Bisericii Ortodoxe” din Mândruloc la care a fost prezent și Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Dr. Timotei Sevcicu, Arhiepiscopul Aradului, înconjurat de un sobor de preoți.

În cuvântul de învățătură, cu referire la Sinaxarul zilei, Chiriarhul a subliniat însemnătatea hramului bisericii ca un moment de comuniune a enoriașilor și a celor apropiați lor, edificator pentru întreaga viață obștească a locului, adică privind și caracterul popular al sărbătorii.

Părintele Ioan-Sorin Ciurlea, a trecut la viața cea veșnică

Părintele Ioan-Sorin Ciurlea, preot în Parohia Conop, Protopopiatul Lipova, a încetat din viață, astăzi, marți, 11 septembrie 2018, la vârsta de 62 de ani. Părintele Ioan-Sorin Ciurlea s-a născut la data de 24 noiembrie 1956, în localitatea Gothatea, Jud. Hunedoara.

A absolvit Institutul Teologic de grad universitar din Sibiu (1982) și Facultatea de Istorie din cadrul Universității Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca (2008).

Din anul 1988 a fost parohul bisericii ortodoxe din Conop, Protopopiatul Lipova.

Ierarhii, preoții și credincioșii din Arhiepiscopia Aradului se roagă Bunului Dumnezeu să-i așeze sufletul împreună cu dreptii și să dăruiască mângâiere membrilor familie îndoliate.

Veșnica lui pomenire!

(Știrile au fost preluate de pe site-urile episcopiaaradului.ro și basilica.ro)

COMITETUL DE REDACȚIE

Președinte de onoare: ÎPS. Dr. TIMOTEI SEVICIU, Arhiepiscop al Aradului
Redactori coordonatori: Pr. IOAN TULCAN, Pr. CRISTINEL IOJA
Secretari de redacție: Pr. ADRIAN MURG, Pr. CAIUS CUȚARU,
SORIN GHEORGHE SĂPLĂCAN
Administrație: Pr. FILIPALBU, Pr. LUCIAN FARCAȘIU

Articolele și corespondența se trimit pe adresa redacției:

Str. Academia Teologică, nr. 9, Arad
Tel/Fax: 0257-285.855, calea.mantuirii@yahoo.com
Tipărit la Poudique srl Arad.
ISSN: 1582-1951; Preț: 1 leu
Costul unui abonament este de 50 lei anual.